Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Brevieroffizien - Cod. St. Peter perg. 8 a

Salem, [1481/1482]

>In festo corporis Christi<

urn:nbn:de:bsz:31-27567

Visual Library

In festo corporis xpi. Ad vesperas sup ps a.

Laude felix mater ecclia nouae laudis a
tyens sollempnia tota mentis plaude
letitia redemptoris laudans magnalia inter
que cuncta plus considera mira que fecit i cena
opera a. Ego sum panis viuus qui de celo descen
di si quis manducauerit ex hoc pane viuet in
eternum a. Angelorum esca nutriuisti populum
tuum et pane de celo p̃stitisti illis alla a. Dignus
e panis xpi et prebet delicias regibus alla Capit

Dominus ihesus in nocte qua tradi
batur. accepit panem et gratias age
fecit et dixit accipite et manducate
hoc est corpus meum quod pro uobis tradi
tur: hoc facite in meam commemorationem.
℟. O saluatoris magna clemencia nec mir
mira eius potencia de panis et vini mera essen
cia carnis sue fit vera substancia ℣. Talis e
dulci degustata suauitas probat certa nos q̃
ta sit eius beatitudinis. panis. Ad vesperas

Magister cum discipulis uxtra sup
constris sedens de pane comedit semper
et his porrexit In diuinis operibus
est michil mirabilius nam comedens come
ditur sorte manens ingreditur Hoc pas

se dat hominibus in ordine sublimibus sic
panem benedicere carnem xpi conficere. Diui
sio Hoc nemo valet aliue sanctus homo
vel angelus qd solus pt presbiter forma ser
uans integriter Decet ergo pbros hones
tanito preditos seipos circuspicere fideliter
attendere Recitale sacerdotiu ministeriu
officiu hns iunctio q contulit caracter q tu
cotulit Sint pura cordis intima et rita
foris omnia introeat mellissimus cibus abag
nos dominus Gla tibi. Vsiq Misericor et
misericors dn. Esca d.t se ad cy. Magnificent aie
fideles xpm dnm qui iustis famelicis sacriu dat to
iuuiu dimittens inanes diuites ieiunantes hinc fa

Deus qui nobis Collecta. Sidum
in sacramento mirabili passionis
tue memoriam reliquisti: tribue qs ita nos
corporis et sanguinis tui sacra mysteria
venerari: ut redemptionis tue fructus iugiter
sentiamus. Qui viuis h ad completoriu

Verbum supernu prodiens nec pater
linquens dexteram ad opus suum exces
sit ad iuste vesperam In mortem a
discipulo suis tradendus emulis prius

m uite feraulo se tradidit discipulis
Q uibus sub bma specie carne dedit et
sanguinem ut duplicis substantiae totum
haberet hominem S e nascens dedit socium
conuescens m edulium se moriens i pcium
se refnians dat m premium O salutaris
hostia que celi pandis ostium bella pmunt
hostilia da robur fer auxilium T i m tno
q domino sit sempiterna gloria qui uita
sine timmo nobis donet m patria Amen
Inuitat Assunt dominice mense letitie plau
dant ecclesie cantu letitie. Venite In i noctanth.
a' Nams nouus et celitus missus m fine seli
patris eterni filius e abis suauitatis. ℣ Cum
hinocaxem aii Hic a sacerdotibus diu missa ce
lebratur m corui manibus trassubstantiat. ℣ Cosua
La Doc sacramentum do instituit in cena cui sedit
commus turba duodena ℣ Expandiat aii Sub
lectis dei rectula mens iusta sit et sedula sagina
ta dulcedine de carne xpi et sanguine ℣ Do reci
a' Assomzans post cenia do morti factus iam pro
ximus cruorem fudit cui pabus ℣ Benedicam
a' P nop cui ppm proprium tradebat iudas dmm post
corporis edulium crudele reddens osculum. ℣ Qua

℣. Verbum caro factu est. Sermo de Institu
cione sollepnitatis sacramti Altaris Lcō. 1.

Immensa diuine larcitatis beneficia exhi
bita xplō cpiano inestimabilem ei cōfert
dignitatem. Nec enim est aliqd aut fuit aliqn
nacio tam grandis q̄ habuit deos appropi
ntes sibi sicut adest nobis dominus de nr.
Omnipotens siquidē dei filius suc diuini
tatis volens nos ēē participes naturam
nram assumpsit totum nobis cōtulit ad
salutem. ℟ Mundos uocans ad suas epu
las hora tene detestans crapulas. Sua dat ihūs
carnē fercilū cruorē poculum ℣. Digna sane et
munda vita requiritur vbi esca tā sancta man
di precipitur. Sua dat. Lectio Secunda

Corpus suū pro nrā reconciliacōe
i ara crucis hostiam obtulit deo pri
sanguinē suū fudit in precū sitē et lauacrum
ut redempti a miserabili seruitute
a pecatis omnibus mūdaremur. Respōs
Data mūdo pro mūdi gloria mira xpi sunt be
nefitia. Morbos mortem fugat et vitia sumpta
eucharistia. ℣. Vitam iustis cōfert edulium mat
mortem infert et iudicium. Morbos. Lcō Tertia

O preciosum et admirandum conuiuium salutiferum et omni suauitate repletum. nullum sacramentum est salubrius quo purgantur peccata uirtutes augentur: et mens omni spiritualium charismatum habundancia impinguatur.

℟. Verbum uite in mensa loquitur a sempo pans confiatur confectus sic Ihesus sumitur Salus hic nascitur ℣. Sicut post in morte a fratre traditus surgens uiuit Illesus permanet. Lcō. iii.

Suauitate huius sacramenti nullus exprimere sufficiat per quam spiritualis Dulcedo in suo fonte gustatur recolitur illius memoria quam in passione monstrauit excellentissime caritatis

℟. Dauxertatis maerens semita cuncta mundi detestans crimina dicimus e frui xpi hostia Int poli solandius agnima ℣. Nocte agimus letitalis maditur culpe umbra xpi pellit. Inter. In ii noc a. Introibo ad altare dei summa xpm qui renouat iuuentutem meam. ℣. Iudica me deus. a. Cibauit nos de ex adipe frumenti et de petra melle saturauit nos ℣. Exultate deo. a. Ex altari tuo dne xpm summum in quo cor et caro mea

exultauit. ℣ Quam dilecta an̄ Sitiebat ihēs sa
lutem hom̄ suo sanguine sitis mte sedens in medium
℣ I Caritate a' Migrans xpus fratribz iute fir
mamentum corporis et sanguinis tradit sacramentū
℣ II Caritate a' Liber omī vitio christet hoc fidelis
que post pleno gaudio videat in celis. ℣ III Dn̄ di x.
Notum fecit dominus. Salutare s. Lō quita
Igitur ut ardentius huius caritatis i
mensitas cordibus refrigeretur fide
liū in vltima cena cū pascha cū dis
cipulis celebrato transitur ad hoc
mūdo sacramētū istituit, ℟ Panis
descendens celitus mentis supplet inopia vitaq;
reddens perenius, dat gratiarū copiam ℣ Cibus
crucis de panis materia vtutesq; verbi fit eucha
ristia. dat. Lō sexta
Quoniam itaq; deuocion fidelium
sollempniter velolere institucionem
tam salutifera tāq; mirabilis sacra
mēti ut ineffabilem modū diuine
presencie visibili veneremur et lau
detur dei potencia. ℟ Grānū flores in
fertili agro ventris uirginei sacrosanctū spira
mine pene tritum gratiarum pro amoris signaculo

sit panis In cenaculo ℣. Hoc est pulcher pu
ris aspectibus samis mundis affectibus. In ce.
Huius sacramenti. Lectio septima
Figura precessit qm mana pluit de
pribz in deserto qui cottidiano celi pas
cebantur alimento, Unde dictu e. pa
ne angelorum manducauit homo, Qz
tamen illi q' manducauerunt in deserto omes
mortui sunt ℟ Felix caro de cuius epulo
tanta salus redundat seculo sanguine, ppinq
populo Vitali poculo. ℣. Ex vbertate gracie ta
les dantur delicie. Vitali. Lectio Octaua.
Considera mit vtrum prestantior
sit panis angelorum an caro xpi q
vtiqz et corpus unte mana illud de celo
hoc super celu illud celi/hoc deu celoz
℟ Descendentem ppm de hac miseria prose
quamur per sancta desideria vadit orare pro no
bis in patria manens. pascit nos eucharistia
℣ Iter qui tale nobis datum est, pmissiu ma
do semper masurus nobiscum. pascit. Ad cantica
an O sacru cuiuiu in quo xpus sumit. recolit
meoria passionis eius mens impletur gra et fu
turr glorie nobis pignus datur Alla pz Cofitebor

ps Laudate d.o.tf. ps Lauda aia. v. vidert
omes fines terre. Salutare dei. lectio nona

Istud q mirabis est vmbra quatiu
est istud ciu vmbra admirabis bibe
bant inquit de spiritali consequente eos
petra. petra autē erat xpus. R. Memor
fuit testamenti dns rex gloriae se dat escam sacra
menti dicimus, ut a porte mors necetur et pertet
uita zima scorie V. Et mit verū facie gerimus
p ihm ipm mentis acie vite semus esii. Vt a porte

Licet ufitatur in die cene qdo lcō decia
sacramentū pdictū nosatur a xpo
institutū inter missar sollempnia de
institucione ipius specialis mēcio habea
tur tamē totū residuū eusdem dici offi
ad xpi passionē ptinet circa ciu venera
cione ecclesia occupatur R. Vere ioseph tu
nica mire polimita passione purpurea nobis redi
mita Hac vestimur unica nuc et poli uita. V.
Sume pater glorie corpus tui nati vestis eff
mundie qua sumus renati. Hac. lcō viidecia

Igitur ut integro celebritatis officio isti
tucioni tanti sacramenti sollepniter reco
lerit plebs fidelis Romanus pōtifex vr

bamus quartus hui sacramenti devotio
ne affectus pie statuit vsque institucois
memoriam feria quinta post octavas pen
thecostes a cunctis fidelibus celebrari.
℟ Vive panis qui divinus fame nos dividere
qui cum sto spiu et patre vnu credere. In te bm p
te inum quos vno pane refecas. ℣ Quod i no
bis habitas verbu caro factu ex m nasceris q
vir nesat tactum. In te. Lco duodecima.
Et per totu anni circulu hoc sacramen
to vtimur ad salutem cui institui
onem illo specialiter tempore recolimus
quo spus sanctus corda discipulorum edocu
it plenius cognoscenda hui sacramenti
misteria. Tu autem ℟. O spem mea quia
dat ihus suis laetus famulis olim cesus nuc
illesus Cu mnistris angelis vivus manet qui
esus hic in tabernaculis ℣. Immutati festinem
ad tanti regis pnciam et pro datis nobis gratis
sibi reddimus gloriam. Cu. Sdm iohannem.
In illo tempore: dixit ihus disci. suis
Caro mea vere est cibus: et sanguis me
ue ē potus Qui mdicat mea carne
et bibit meu sanguine: i me manet et

Ego sum panis vivus qui de celo descendi. Si quis
manducaverit ex hoc pane vivet in eternum. Et panis quem ego dabo caro mea est pro mundi vita. Unde
Ego sum panis vivus qui de celo descendit. Non sicut
manducaverunt patres vestri manna et mortui sunt. Qui manducat hunc panem vivet in eternum. coll. Deus qui nobis in
Inlaud' ant. Vere divina hostia deus corpus et anima natura duplex substantia trina persona
unica Capit' Dns ihesus R. Memoriam fecit mirabilium suorum misericors dominus escam
dedit timentibus se. Misator. Hymnus Hoc nemo
vsq Cibaunt eos ex adipe frumenti. Et de p. m. s. eos
Ad bn' an Benedictus salvator homines ipse salvare
dans epulum corpus suum ministrat fercula.
collect Deus qui nobis, ad' a' Quando sumunt
dimidium hic vivus ibi mille quantum turba plurimum tantum sumit ille, Ad z. et p octas hymnus
Sacris solemniis iuncta sint gaudia et ex precordiis sonent preconia
recedant vetera nova sint omnia corda voces
et opera. Nocte recolitur cena novissima qua Christus creditur agnum hazima
dedisse fratribus iuxta legitima priscis

mdulta prabz Post agnu typicai cople
tis epulis corpus docai datur discipulis
sic totu omnibz q totum singulis eius fa
tentur manibz Dedit fratribus cor
poris ferculu dedit et tristibus sanguis
poculum dicens accipite qd trado uasci
lu omes ex eo bibite Sic sacrificaui isd
institutu cui offiu committi voluit solis
presbiteris quibus sic conuenit ut su
mant et dent ceteris Panis angelicus
fit panis homu dat panis celicus figuris
terminu o res mirabilis manducat dnm
seruus pauper et humilis O cerna de
itas vnaqz poscimus sic nos que inuisitas sic
te colimus per tuas semitas duc nos quo
tendimus supplicater te petimus Amen
antha Hostiarum cumulus multay diu sacr.
no sub formis pluribz vbs multiplicatur, Cap
Dominus ihs xpus Verbu caro fe, colla
Deus q nobis, ad vn an Effectu simul vario
impius et iustus in primo mors i alio est uitalis
Quotiens saepz Capitulum Qui iustus,
Qmanducabit panem hunc et calicem bi
betis mortem dni annunciabit donec veniat,

℣ Notum fecit dō. Salutare suū Collecta

Deus qui ecclesiā tuā sacramēto cor
poris et sanguinis dñi nri ihū opi
mums et protegis prā gs. ut qui venera
cōmis eius mysteria colimus inter ppi
ñebra numerari mereamur, Per eūdē. ad vr
aū Mastricatur domini nec dilaniatur sēper
manet solidus cui species frangitur Capitlm
Quicūq; manducauerit panē et bibe
rit calicem dō indigne. reus erit cor
poris et sanguinis Domini ℣ Videre ōsf.
Celesti lumine gs dne semper et vbiq;
nos preuenī. ut dilectissimi filii col
lui corpis et sanguinis mysteriū cui sca
nos partici pes fieri fecisti et puro cerna
mus intuitu et diuino plenius effectu
Per eūdē Ad vespas aū Panis noūs Capitlz
Dñs ihūs, ℟ Cibauit eos [illegible] adipe frumēti.
Et de petra melle sa. co. Ego ℣. Misator p̄ m. dō.
Ad ōia Ō panis eucharistie cibus suauitatis
piis datur venie culpas lapa ytratis pacis et
concordie dons cōfirmatis fnē fac miserie nos
uīre beatis colla Deus qui nobis Priuatis
diebz p octauā ad nocturnos Antih sz psalmos

Nouus abel xpus hostiam grata pro nobis
offerens deo patri nouum dedicauit in suo sanguine
testamentum ℟ Edificauit noe altare domino
offerens super illud holocausta odoratusq; do
odore suauitatis benedixit ei ℟ Introduces do
mum ioseph fratres suos instruxit conuiuium et ap
posito pane comedit et bibit cum eis ℣ Vinum cum.

Mandauit dominus in nubibus Lectio.
Desuper et ianuas celi aperuit Et
pluit illis manna ad manducandum pa
nem celi dedit eis, Panem angelorum man
ducauit homo: cibaria misit eis in habun
dancia. Tu, ℟ Panis iste verus e qui de celo des
cendit. Et dat uitam mundo. Qui de. In ii noct.
℟ Illa Cap. Epulemur non in fermento
veteri neq; in fermento malicie et nequi
tie sed in azimis sinceritatis et veritatis ℣ Sus
Notum fecit do. salutare. Collecta

Oremus nobis omnipotens et misericors deus:
ut in consecratione eucharistie domini
ihu xpi participamus veraciter portione
peiund Cetera omnia vt in laud. vsq; vt sicut
idic pt bna ℟ Ego sum panis viuus ad vi poctas
O sacrum conuiuium, dom infra oct Inuitatorium

Assumit dicte Ini nocte an Astronizans an p nov
cu ppm an Introibo ad altare pd Domine Iuxta v.
verbu caro. Lectes ex omelia bti gregorii pape

Que est ista sollempnitas Lectio prima.
Que nisem claustra destruvit et ja
nuas nobis regni celestis aperit Ingrat
subtilius nome eius requirator et gregri
predicator Lectio secunda

Videamus quis eius estimatione de
nunciat Ait enim Etenim pascha nrm im
molatus est xpus. Si ut pascha xpus pe
sandum nobis est quid de pascha lege logt
ut indagemus subtilius an de cristo dic
ta videantur. Lectio tercia.

Sumpnent de sanguine agni et ponent
super utrugq postem et i superliminari
bus domoru in quibus comedent illu Que
cuncta nobis magnam edificacione pa
rit si fuerit mystica ipretacione discussa.
Quis nagq sit sanguis no iam audie
do sed bibendo didicistis. Lectio quarta.
Qui sanguis sup utrugq poste ponit qn
no solum ore corporis sed etia ore cordis
haurit In utraqq etenim pasche agni sacrs

est positus qui sacramentū passionis illius
cū ore ad redēptionē q̄ mēta mēte cōsitat
In sēdo noc̄ an̄ Erat p̄. a' Mutans christus
a' Liber omī viao. ℣. Not fec̄. Lectio quīta.
Nam qui sic redemptoris sanguinēz ac
cipit ut imitari passionē illius nec
dū velit in vno poste sanguinē posuit qui
etiam i suplimmaribz domoz ponendus est.
Quid enī spūale domus ī mētes
mās accipimus ī quibz p cōsitacōem
inhabitamus Cui domus suplimmare et
ipa intencio q̄ p̄timet actiom. Lec̄ septa
Qui ist̄ itencionē cōsitacōis sue ad im
tacionē dōc̄ passionis dirigit ī super
limmare dōm̄ actm sanguinē ponit. Vel
certe dōm̄ mē ipa sunt corpa ī q̄bz qui sp̄
viuimus habitamus. Lectio Octaua
Et in suplimmare dōm̄ actm sanguinem
ponimus q̄z crucē passionis illius ī frō
te portamus. De quo adhuc act̄ subditur.
Et edent carnes nocte illa assas igni. ad
cōm anth̄ Alleluia p̄s Cōfitebor ℣ Videntes f. tie
In illo tempore: dixit ihs Secū Johannē.
disci. s. Caro mea vere est cibus: et sanguis me

uere ē potus et reliq̄ Omil bti anti epi .xv

Qui cibo et potu id appetant homines
ut nō esuriant neq̄ sitiant. hoc nō
prestat nisi iste cibus et potus. qui eos
quibus sumitur immortales et incorrup
tibiles facit idest societas ipa scōrū vbi
pax erit et unitas plena atq̄ pfecta. xi.

Propterea quippe sicut etiam aū nos
hor intelleverunt hoies dei dnis mis
ihūis xpūs corpus et sanguinē suū ieis
rebus cōmendauit qd vnū aliquid redi
tūtur ex multis nāq̄ tritis vinus pris
ficitur ex multis racemis vinū efluit.

Deinq̄ exponit quomō id fiat lcō xi

Qd loquitur et quid sit manducare cō
pus eius et sanguinē bibere Qui man
ducat meā carnē et bibit meū sanguē
i me manet et ego in eo. lcō duodecima

Hoc ē ego manducare illā cām et illū
potum bibere in ū manere et illū ma
nentem in se habere R. eruciatūr et coll sic
i die Inland et ad hōs Alleluya ad bn dicere
dicto sit saluator ad vesp ant. Gaude felix par
Cetū oia vt in die. In octa lectiones.

Sermo de corpore et sanguine dni. Ieo prima

Ad celebrandum sollempnitatem tanti mysterij tam excellentissimi sacramenti in quo deus mirabilia et inscrutabilia vbo iuitutis sue q̃ hz efficaciam infinita mirabiliter et ineffabiliter. .ii.

Verbo consecrancium verba plata i psona eiusdem institutis acripuit efficacia et virtute feriam quintam post octauam penthecostem vrbanus ppa quartus q̃ tu ad tempus et diem concienter elegit. .iii.

Quantu ad tempꝰ quidꝫ qz illo tepore specialiter ē hui sacramēti i q̃ p. ē sacerdos et sacrificij institucio recolenda et sollempnitas celebranda q̃ spꝰ scus corda discipulorꝫ edocuit et informauit ad huꝰ sacramenti profunda mysteria plenꝰ cognoscenda Ipꝰ enim oia scrutatur etiam psuida dei,

Nam eodē tpe cepit hoc sacramētu a .iiii. fidelibz frequētari, Letz enim i actibz aploꝝ q̃ erant pseuciātes i doctrina aplorꝫ et q̃ municacōe fractione panis et orationibz statim post spiritꝰ sancti missionē, .v.

Feriam quintam sollempnitati huiꝰ

pacis sissimi sacramenti psat sum pontifex ra
tionabiliter adoptauit pmo i mediam
institucois hui sacramenti qa xs imminē
te sua passione in sui ppetua memoria i sua
benedicta cena gnta feia fiusse dmostrat istitutū
Quinta em feria eusdem teporis conuenienter
elegitur i memoria sue mirabilis leo vi.
ascensionis in qua feria quinta sex die gdrage
sima a sua resurrectione gloriosa, leo septia
Ascendens in altū cū discipulis sedm mod
qusacois humane et ppria effigiem sua
subtrahens pnicia corporalem se supnis spi
ritibz presentauit locū accipiens conetuū
sue gloriae triumphali, Lectio Octaua
Sedens ad dexterā maiestatis i excelsis:
Ut eisdem discipulis et eorz sequacibus
p bm eorū credentibz seu credituris i ipm
locū eternitatis put prediserat ppararet. xi
Decuit ut apli induti et roborati uirtute spis
sancti supuenientis ex alto sili die qua
xpus ascendit in altum sez feria quinta missa
rū sollempnia celebrarent, Lectio decima
Sup hoc in celebracione missarū sua eis
exhibuit et nobis cottidie exhibet rea

lem et corporale pniam licet propt meritu
fidei sub specie aliena. Lectio vndecima.

In isto enim sacramento q̃ suu admpleuit p
mssu q̃ suus discipulis pdiverat se cu ipis
usq; in fine seculi pmasuru sicut testatur ihs
euuãgelista mathe in fine siu euuãgliu. xii.

In isto sacrameto totus xpus sub vtraq;
spe realit et mirabiliter cotinet sz corp
xpi sub spe panis ex iu sacrameti sub specie
panis in corp directum conversione et trãsub
stanciacõem diuinitas p vnione sonale que
nuq̃ corpus dimisit ex quo illud assumpsit. Cu
xx. an. capitula vers et collect qie In die.
In visitacione dei genitrix in. ad vesp sz psal an.

Collletentur corda fideliu iuusto mr concep
to filio scandit montes ut duplex gaudi
u geminetur in matre gremio na diu habet salua
tor obuiu nate implet sancto tripudio sic utraq;
mr p filiu docta cantat quod dictat vnctio. a. In co
spectu do puer exultabat ex quo mr iustum cantas
prophetabat. a. Tunc exultauit anim cu ipius sit
filius angelo nuciante ancilla dei credidit cofestim
vbum genuit na supplicante. a. Magna pfecit
dominus in marie iuscribus deu capiedo fit mater